

III CONGRÉS D'HISTÒRIA DE GIRONA

*Guerra i poder en terres
de frontera (1792-1823)*

CONGRÉS INTERNACIONAL
Bicentenari de les Guerres Napoleòniques

Girona, 19, 20 i 21 de novembre de 2009

ORGANITZEN

INSTITUT
D'ESTUDIS
GIRONINS

Universitat de Girona
Institut de Recerca Històrica

Ajuntament de Girona

PROGRAMA

CONGRÉS D'HISTÒRIA DE GIRONA
Guerra i poder en terres de frontera (1792-1823)

DIJOUS 19 DE NOVEMBRE

Sala de Graus de la Facultat de Lletres de la UdG. Plaça Ferrater Mora, 1
A partir de les 9.00, rebuda dels participants i entrega de documentació

9.30 h

Inauguració. Hi intervindran Anna Pagans, alcaldessa de Girona; Joaquim M. Puigvert, vicerector de Relacions Institucionals; Margarida Aritzeta, directora general d'Acció Departamental de la Generalitat de Catalunya; Carlos Díaz Capmany, tinent general de l'Exèrcit de Terra, Ministeri de Defensa; Narcís Soler, president de l'Institut d'Estudis Gironins; Genís Barnosell, codirector del Congrés.

10.15 h

Conferència inaugural: *Girona en temps de setges. 1808-1809*, a càrrec de l'historiador Lluís Maria de Puig.

11.00-11.45 h

ÀMBIT 1. La "Gran Nació" i les identitats nacionals. Europa entre finals de segle XVIII i començaments del segle XIX

PONÈNCIA. *1789-1823. Problemes historiogràfics*, a càrrec del Dr. Antonio Moliner, professor d'història contemporània de la Universitat Autònoma de Barcelona.

11.45-12.15 h

Pausa-cafè

12.15-13.15 h

Relació de comunicacions de l'àmbit 1.

16.00-16.45 h

ÀMBIT 2. Viure a la frontera en temps convulsos. Economia, vida quotidiana i impactes materials sobre els diferents territoris.

PONÈNCIA. *"...ed intanto i gironesi resistono con vigore"*. Els italians i els Setges de Girona, a càrrec de Vittorio Scotti Douglas, Università degli Studi de Trieste.

16.45-17.45 h

Relació de comunicacions de l'àmbit 2.

17.45-18.15 h

Pausa-cafè

18.15-19.15 h

Presentació del llibre de Vittorio Scotti Douglas *Dal Molise alla Catalogna. Gabriele Pepe e le sue esperienze nella "Guerra del Francès". Testi inediti e lettere.*

20.30 h

Catedral de Girona. Concert de música gironina de l'època del setge de 1809.

DIVENDRES 20 DE NOVEMBRE

Sala d'Actes de l'Institut d'Estudis Gironins.
Masia de la Torra. Carrer de la Muralla, 2

9.30-10.15 h

ÀMBIT 3. Geoestratègia de les terres de frontera. Anàlisi de la guerra i de la seva influència en la vida de les poblacions.

10.15-11.00 h

PONÈNCIA. *La guerra a la frontera catalana. De la Guerra Gran a la Guerra del Francès*, a càrrec del Dr. Lluís Roura, catedràtic d'història moderna de la Universitat Autònoma de Barcelona.

11.00-11.30 h

Pausa-cafè

11.30-12.15 h

PONÈNCIA. *Itàlia durant les guerres napoleòniques*, a càrrec de la Dra. Anna M. Rao, Universitat degli Studi de Nàpols "Federico II"

12.15-13.30 h

Relació de comunicacions de l'àmbit 3.

16.00-16.45 h

ÀMBIT 4. Política, art i cultura entre dos segles.

PONÈNCIA. *La Guerra del Francès a través de la seva iconografia*, a càrrec del Dr. Francesc Fontbona, director de la unitat gràfica de la Biblioteca de Catalunya i membre de l'Institut d'Estudis Catalans.

16.45-17.30 h

PONÈNCIA. *Per Sant Narcís i la Verge del Pilar! Setges i guerra de religió a Girona i Saragossa (1808-09)*, a càrrec del Dr. Genís Barnosell, professor d'història contemporània de la Universitat de Girona.

17.30-18.00 h

Pausa-cafè

18.00-19.00 h

Relació de comunicacions de l'àmbit 4.

DISSABTE 21 DE NOVEMBRE

A partir de les 10.00 del matí, visita als indrets de la ciutat i el seu entorn que van ser escenari del conflicte. Sortida de la Plaça Catalunya

III CONGRESO DE HISTORIA DE GIRONA

*Guerra y poder en tierras
de frontera (1792-1823)*

CONGRESO INTERNACIONAL
Bicentenario de las Guerras Napoleónicas

Girona, 19, 20 y 21 de noviembre de 2009

ORGANIZAN

INSTITUT
D'ESTUDIS
GIRONINS

Universitat de Girona
Institut de Recerca Històrica

Ajuntament de Girona

JUEVES 19 DE NOVIEMBRE

Sala de Grados de la Facultad de Letras de la UdG. Plaza Ferrater Mora, 1
A partir de las 9.00, bienvenida a los participantes y entrega de documentación

9.30 h

Inauguración. Intervendrán Anna Pagans, alcaldesa de Gerona; Joaquim M. Puigvert, vicerrector de Relaciones Institucionales; Margarida Aritzeta, directora general de Acció Departamental de la Generalitat de Catalunya; Carlos Díaz Capmany, teniente general del Ejército de Tierra, Ministerio de Defensa; Narcís Soler, presidente del Instituto de Estudios Gerundenses; Genís Barnosell, codirector del Congreso.

10.15 h

Conferencia inaugural: *Gerona en tiempo de asedios. 1808-1809*, a cargo del historiador Lluís Maria de Puig.

11.00-11.45 h

ÁMBITO 1. La “Gran Nación” y las identidades nacionales. Europa entre finales del siglo XVIII y principios del siglo XIX.
Ponencia. *1789-1823. Problemas historiográficos*, a cargo del Dr. Antonio Moliner, profesor de historia contemporánea de la Universidad Autónoma de Barcelona.

11.45-12.15 h

Pausa-café

12.15-13.15 h

Relación de comunicaciones del ámbito 1.

16.00-16.45 h

ÁMBITO 2. Vivir en la frontera en tiempos convulsos. Economía, vida cotidiana e impactos materiales sobre los diferentes territorios.
PONÈNCIA. *“...ed intanto i gironesi resistono con vigore”*. Los italianos y los Sitios de Gerona, a cargo de Vittorio Scotti Douglas, Università degli Studi de Trieste.

16.45-17.45 h

Relación de comunicaciones del ámbito 2.

17.45-18.15 h

Pausa-café

18.15-19.15 h

Presentación de libro de Vittorio Scotti Douglas *Dal Molise alla Catalogna. Gabriele Pepe e le sue esperienze nella “Guerra del Francés”*. *Testi inediti e lettere*.

20.30 h

Catedral de Gerona. Concierto de música gerundense de la época del sitio de 1809.

VIERNES 20 DE NOVIEMBRE

Sala de Actos del Instituto de Estudios Gerundenses.
Masía de la Torra. Calle de la Muralla, 2

9.30-10.15 h

ÁMBITO 3. Geoestrategia de las tierras de frontera. Análisis de la guerra y de su influencia en la vida de las poblaciones.

10.15-11.00 h

PONÈNCIA. *La guerra en la frontera catalana. De la “Guerra del Rosellón” a la Guerra del Francés*, a cargo del Dr. Lluís Roura, catedrático de historia moderna de la Universidad Autónoma de Barcelona.

11.00-11.30 h

Pausa-café

11.30-12.15 h

PONÈNCIA. *Italia durante las guerras napoleónicas*, a cargo de la Dra. Anna M. Rao, Universidad degli Studi de Nápoles “Federico II”.

12.15-13.30 h

Relación de comunicaciones del ámbito 3.

16.00-16.45 h

ÁMBITO 4. Política, arte y cultura entre dos siglos.
PONÈNCIA. *La Guerra del Francés a través de su iconografía*, a cargo del Dr. Francesc Fontbona, director de la unidad gráfica de la Biblioteca de Cataluña y miembro del Instituto de Estudios Catalanes.

16.45-17.30 h

PONÈNCIA. *¡Por San Narciso y la Virgen del Pilar! Sitios y guerra de religión en Gerona y Zaragoza (1808-09)*, a cargo del Dr. Genís Barnosell, profesor de historia contemporánea de la Universidad de Gerona.

17.30-18.00 h

Pausa-café

18.00-19.00 h

Relación de comunicaciones del ámbito 4.

SÁBADO 21 DE NOVIEMBRE

A partir de les 10.00 de la mañana, visita a los lugares de la ciudad y de su entorno que fueron escenario del conflicto. Salida desde la Plaza de Cataluña.

DIRECCIÓ / DIRECCIÓN:

Genís Barnosell, Universidad de Gerona
Anna Maria García, Universidad de Girona
Santi Soler, Instituto de Estudios Gerundenses

COMITÈ ORGANITZADOR / COMITÉ ORGANITZADOR:

Joan Boadas, Servicio de Gestión Documental,
Archivos y Publicaciones. Ayuntamiento de Gerona
Pere Freixas, Museo de Historia de la Ciudad e
Instituto de Estudios Gerundenses
Narcís Soler, Instituto de Estudios Gerundenses y
Universidad de Gerona.

COMITÈ CIENTÍFIC / COMITÉ CIENTÍFICO:

Carlos Forcadell, Universidad de Zaragoza
Ronald Fraser, historiador
Antoni Moliner, Universidad Autónoma de Barcelona
Lluís M. de Puig, historiador y senador
Anna M. Rao, Universidad degli Studi de Nápoles
“Federico II”
Lluís Roura, Universidad Autónoma de Barcelona
Vittorio Scotti Douglas, Universidad degli Studi de
Trieste

COL-LABOREN / COLABORAN:

fundació
privada:
Girona,
Universitat
i futur

